

19. září

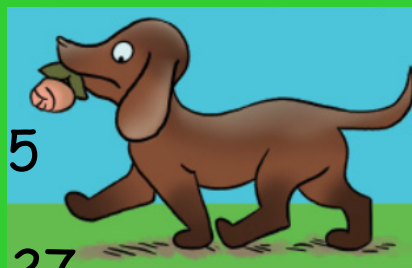
19.9.

3. třída

čtu si knížku

ČJ - PS: str. 7, cv. 5

M - PS: str. 10, cv. 27

+ opravy předchozích stránek

DÚ: kontrola

Doplň i, í, y, ý. Podtrhni prvních deset podstatných jmen a očíslej je podle abecedy.

dlouh 6 t 10 den, zn 1 čená ž 5 díře, k 1 selý c 5 trón, š 5 kovn 5 tat 5 nek, č 5 st 5

4 př 7 bor, oloupané vaj 8 čko, blízka vesn 3 ce, prudk 2 poh 2 b, stará ch 2 se,

zhluboka d 9 chat, malý zaj 9 ček, pták č 9 žek, rozlehlý r 9 bn 9 k, plod 9 ovoce,

hrd 9 bojovn 9 k, hodné d 9 tě

Na zdymadle jsme si prohlédli plavební komoru, jez i velín, ze kterého se ovládají vrata plavební komory.

1. Z kolika slov se skládá tento větný celek? 17
2. Vypiš jedno slovo jednoslabičné
dvojslabičné
trojslabičné
3. Napiš alespoň jedno slovo neslabičné.
4. Ve slově **plavební** proved' hláskovou a slabičnou stavbu slova.
5. Ve slově **zdymadle** urči druh hlásek.
6. Napiš alespoň jednu větu o tom, co ses na exkurzi nového dozvěděl (co jsi před exkurzí nevěděl).

UČ: str.10

4. PSANÍ y/ý PO TVRDÝCH SOUHLÁSKÁCH PSANÍ i/í PO MĚKKÝCH SOUHLÁSKÁCH

1. Přečti si báseň. Najdi Petrovi slova, ve kterých je i/í po měkkých a y/ý po tvrdých souhláskách.

Těžké počítání (L. Středa)

Jeden velký učenec
vymyslel na zvláštní přání
děsně těžké počítání:

Raz, dva, klec,
čtyři, pět, šest, mravenec,
osm, devět, lívanec.

Za hlavu se potom chvítal.
Nikdo si nic nespočítal.

a) Vymenuj všechny měkké a tvrdé souhlásky.

! Po tvrdých souhláskách *h, ch, k, r, d, t, n* zpravidla píšeme *y/ý*.
! Po měkkých souhláskách *ž, š, č, ř, c, j, d', l', ň* zpravidla píšeme *i/í*.

2. Čti text a říkej, jaké *i, í/y, ý* doplníš. Pravopis zdůvodni. *i í y ý*

Je ráno. Sluníčko stojí už hezky vysoko na modré obloze, ale Šebestová spí a spí. Mach dokonce tíše chrápe, jako kdy by byla půlnoc. A proč ne, když mají prázdní ny, říká v kuchyni dědeček. Babička zavrtí hlavou, že už toho naspali dost. Dědeček jde Šebestovou a Macha vzbudít a řekne jím, že Jonatán s Rekem si už dávno hrají u rybníčku. Mach s Šebestovou vyskočí z postelí, za chvíli se už myjí u pumpy, a než bys řekl švec, sedí u snídaně.

(Miloš Macourek: Mach a Šebestová; upraveno)

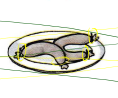
a) Najdi v textu vlastní jména osob a zvířat. Zopakuj si, jak se vlastní jména osob a zvířat píší.

b) Vysvětlí spojení: – jako kdyby byla půlnoc,
– než bys řekl švec.

3. Anička dala Petrovi dvě hádanky. Schwálně je popletla. Dokážeš hádanky přečíst správně? Zdůvodni psaní *i, í/y, ý*. Znáš odpověď?

Čtí roh ...,
peče se to,
chodí to,
nejí se to.

Vaří se to,
žádné nohí ...,
smaží se to,
stojí to.

a) Napiš hádanky správně a připiš jejich řešení.

PS: str. 6

4. PSANÍ *i/i* PO MĚKKÝCH SOUHLÁSKÁCH
PSANÍ *y/y* PO TVRDÝCH SOUHLÁSKÁCH

1. Přečti a vylušti hádanku.
 Bydlím v malém jablíčku, prokoušám si chodbičku. Lezu, lezu, nechodím, návštěvy si nevodím. Hubený jak tkanička, stačí malá světička.

a) Napiš měkké a tvrdé slabiky.
ky, si, ci, ky, ci, ju, di, si, ni

b) Modře podtrhni slova s *i/i* po měkkých souhláskách a oranžově podtrhni slova s *y/y* po tvrdých souhláskách.

2. Dopln *i, i/y, y*. Pravopis zdůvodni.
 Chutná sn daně, č stý kapesn k, brouk s t kadly, umazan komin k, vlaštok a j říčky, k selé okurk, slunečn paprsk, zlatá r bka, vlašské ořech, měkká ž něnka, koš k hub, dlouh t den, kohout kokrhán r chlý zaj c, sklizeň ž ta, borové š šky, obrovská d ně.

3. Dopln *i, i/y, y*. Potom spoj vhodné dvojice. Najdeš v nich kamarády z pohádek.
 pták R ška vodn k Jaga
 liška C písek mot l Česilko
 loupežnický syn Ohn vák jež baba Emanuel

4. Přečti si text a vymysli k němu nadpis.
 V zahradách zrají švestky a nám psům začínají línat chlupy. V září je vytřepeme svým lidem na koberec a navlékneme si teplý kožík. Dělá to kdekdo, kromě živočichů, kteří se nevyvedli, jako třeba vlaštoky, kukačky a skřivani. Ti nemají chlupy, a proto táhnou do teplých krajín. Nikdo jim to nerozmlouvá, protože stejně nejsou moc k užítku. Žádná vlaštovka například neštěká, když jde ulicí někdo, kdo páchne jinak než moji lidé.
 (František Nepil: Já Baryk)

a) Podtrhni v textu názvy ptáků. Seřad je podle abecedy. Správné pořadí označ číslicemi.
 b) Ve slovech zakroužkuj měkké slabiky modře, tvrdé slabiky oranžově.
 c) Znáš některé další ptáky, kteří na podzim odletají na jih? Napiš je do sešitu.
 d) Ke slovním *teplý, živočich, užitek* napiš slova souznačná.
teplý, horký, zimní, měkké

- 6 - UČ, str. 10-11

PS: str. 7 **DÚ:**

5. Dopln věty slovy z obrázků.
 Nejdělsí krk má . Dědečkovi se rozbily .
 V zimě jezdíme na . Na květině seděl pěkně zbarvený . Pavouk utkal velkou .
 Azor má v kožichu . Eliška má modré jako pomněnky. Jeníček s Mařenkou sbírali v lese .

6. Dopln *i, i/y, y*. Pravopis zdůvodni.
 V jesk ni byl ukr tý zlat poklad. V zámeck ch chodbách visí jelen paroh.
 Krte ž jí pod zemí. Pod borovic lež š šky. U r bníka nás obtěžovali komář a mouch. V c rkusu vystupuj medvěd a slon. Oh nek zapraskal a my jsme si opekli špekáčk.

7. Přečti si text a zkus napsat podobný referát o nějakém zvířeti.
Medvěd
 Medvěd hnědý je savec. Má velkou kulatou hlavu, mohutné tělo, dlouhou srst a silné končetiny s velkými drápy. Živí se lesními plody, kořínky, houbami, rybami, hmyzem a menšími savci. Je to všežravec. V listopadu se uchyluje k zimnímu spánku. V České republice se vyskytuje vzácně.

a) Vypiš některá slova s tvrdými slabikami.
 b) Vypiš některá slova s měkkými slabikami.

8. Diktát.
 U rybníka sedí rybáři. Chytají kapry. Nad vodní hladinou krouží vážky a motýlci. V trávě lezou brouci. U cesty se červenají jahody. Je pěkný den.
 UČ, str. 10-11

SLOHOVÁ CVIČENÍ – POZDRAV, PŘEDSTAVENÍ SE

1. Hra – Zdravíme se a představujeme se.
 Vytvořte dvojice. Žáci se domluví, koho bude daná dvojice představovat, např.: žák – učitel, žák – nový spolužák, dva neznámí lidé, žák – lékař/lékařka apod. Poté sehrají setkání, pozdraví se a vzájemně se představí. Žáci chodí po třídě, zdraví se i s jinými dvojicemi.
 UČ, str. 12

- 7 -

ČJ - s.šk.

Do slov doplň u/ ú/ ů.

n_žky, _sta, t_čňák, dom_, r_že, s_l, _nava, h_lka, dol_, k_rka,

_hoř, d_b, cib_le, _nor, bor_vka, pět prst_, kr_ta

písanka 6

i

klik

Napiš velkými tiskacími písmeny měkké slabiky.

Vymysli slova s měkkými slabikami. Porovnej počet s kamarádkou/kamarádem.

Počet:

u

hul

Napiš slova s u/ú/ů do správných řádků.

_nor, k_ra, s_l, d_pat, R_žena, _sta, dol_, _terý, nahor_, l_pa, _dolí

u:

u:

u:

Vysvětli: Opakování je matka moudrosti.

spol. práce:

5.4

Prodavačka pracuje od pondělí do pátku 4 hodiny denně, v sobotu pracuje 3 hodiny. Kolik hodin odpracuje každý týden?

$$5 \cdot 4 + 3 = 23$$

Rozdělili jsme 50 kg brambor do sáčků po 5 kilogramech. Kolik sáčků jsme potřebovali?

Jeden sáček brambor už jsme spotřebovali celý, z druhého jsme odebrali 2 kilogramy. Kolik kg brambor máme nyní v zásobě?

$$50 : 5 = 10$$

$$50 - (5 \cdot 7 + 2) = 43$$

DÚ: kontrola

Doplň tabulky.

r-6	r	r+6
	28	
	45	
	77	
	16	

s-8	s	s+8
	43	
	65	
	16	
	77	

t-5	t	t+5
	24	
	93	
	41	
	82	

u-9	u	u+9
	56	
	91	
	84	
	33	

v-3	v	v+3
	85	
	59	
	56	
	63	

UČ: str. 9:

ČINITEL ČINITEL SOUČIN

$5 \cdot 4 = 20$ $4 \cdot 5 = 20$
Činitele můžeme zaměňovat. Součin se nezmění.

28. Opiš a vypočítej. Zapiš a vypočítej i druhý příklad na násobení.
- $3 \cdot 4$ $9 \cdot 3$ $2 \cdot 9$ $7 \cdot 5$ $9 \cdot 4$ $5 \cdot 6$
 $6 \cdot 3$ $5 \cdot 4$ $8 \cdot 4$ $9 \cdot 3$ $0 \cdot 3$ $4 \cdot 10$
29. Říkej vzestupné i sestupné řady násobků čísel 1, 2, 3, 4, 5.
 Zapiš vzestupné řady násobků čísel 1, 2, 3, 4, 5.
30. Znázorni ve čtvercové síti a vypočítej.
- $2 \cdot 4$ $4 \cdot 5$ $7 \cdot 1$ $3 \cdot 8$ $3 \cdot 3$ $4 \cdot 7$
 $5 \cdot 3$ $3 \cdot 4$ $4 \cdot 6$ $9 \cdot 2$ $2 \cdot 8$ $7 \cdot 4$
31. Vypočítej. Připomeň si pravidlo přednosti závorek.
- $(5 \cdot 20) + 50 = 70$ $(10 \cdot 3) - 30 = 0$ $5 + (6 \cdot 3)$
 $(2 \cdot 0) + 33 = 33$ $(9 \cdot 4) + 40 = 76$ $9 + (7 \cdot 4)$
 $(4 \cdot 3) - 8 = 4$ $(7 \cdot 3) + 70 = 91$ $8 - (2 \cdot 2)$
 $(7 \cdot 5) + 6 = 41$ $(6 \cdot 4) - 20 = 4$ $1 - (1 \cdot 1)$
32. Ve třídě jsou tři okna. Každé zdobí čtyři květináče. Kolik květináčů je na oknech?
 oken.....3 $3 \cdot 4 = \underline{\quad}$
 květináčů na jednom okně....4
 všech květináčů.....? zk. záměnou činitelů $4 \cdot 3 = \underline{\quad}$
 dělením $\underline{\quad} : 4 = \underline{\quad}$ nebo $\underline{\quad} : 3 = \underline{\quad}$
- Na oknech stojí $\underline{\quad}$ květináčů.

UČ: str. 10:

33. Ve 3. A je devět dívek. Chlapců je dvakrát více. Kolik je ve 3. A chlapců? Kolik je ve 3. A dětí?
34. Koláč stojí 5 korun. Sestav tabulku, kolik korun stojí 10, 5, 4, 2, 8, 3, 7, 9, 6 koláčů.
35. Hledej čísla, pro která platí:
- $2 \cdot \square < 30$ $28 - \square < 12$ $\square - 10 > 70$
 $9 \cdot \square > 18$ $36 + \square > 40$ $\square \cdot 8 < 45$
 $4 \cdot \square > 10$ $\square + 20 < 64$ $6 + \square > 13$
36. Vypočítej.
- $(65 - 7) - 20$ $38 + (2 \cdot 5)$ $4 \cdot (2 \cdot 3)$
 $(44 + 8) + 8$ $62 - (3 \cdot 3)$ $6 \cdot (13 - 8)$
 $(39 - 20) + 6$ $26 + (50 + 20)$ $5 \cdot (90 - 80)$
 $(72 + 10) - 40$ $3 + (92 - 60)$ $3 \cdot (65 - 60)$
37. Dřevorubec má rozřezat 18m dlouhý kmen na tři stejně dlouhé části. Jak dlouhá bude každá část? Kolikrát bude řezat do kmenu?

DĚLENEC DĚLITEL PODÍL

$14 : 2 = 7$

38. Žáci z 3. B vysázeli na záhon 30 sazenic salátů v pěti řádkách. V každém řádku byl stejný počet sazenic. Kolik sazenic bylo v jednom řádku?
- sazenic30
 řádků.....5 $30 : 5 = \underline{\quad}$
 sazenic v jednom řádku.....? zk. $\underline{\quad} \cdot 5 = 30$
- V každém řádku bylo $\underline{\quad}$ sazenic.

39. Vypočítej. Zkoušku proveď násobením.
- $24 : 3$ $30 : 3$ $12 : 3$ $9 : 3$ $12 : 4$
 $15 : 5$ $35 : 5$ $24 : 4$ $4 : 4$ $50 : 5$
 $40 : 5$ $27 : 3$ $30 : 6$ $0 : 5$ $40 : 4$

PS: str. 10:

24 Doplní řady násobků.

$0, 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30$
 $0, 5, \dots, 25, \dots, 45, \dots$
 $\dots, 2, 4, \dots, 10, \dots$

25 Vybarvi pole s čísly, která můžeš dělit:

čtyřmi	4	16	13	28	20	1	5	0	27	36	38	17	12	9	32	10	8
třemi	3	14	8	26	24	18	29	9	0	11	6	16	30	27	3	19	15
pěti	5	35	28	41	0	10	27	30	50	17	8	15	40	20	7	18	45

26 Vypočítej příklady. K výsledkům přiřaď písmena z tabulky. Po sloupečcích přečteš názvy zeleniny, kterou můžeme sklízet na podzim.

$5 \cdot 3 = 15$ M $9 \cdot 5 = \dots$ $9 \cdot 3 = \dots$
 $8 \cdot 2 = \dots$ $0 \cdot 6 = \dots$ $10 \cdot 2 = \dots$
 $8 \cdot 4 = \dots$ $7 \cdot 3 = \dots$ $3 \cdot 2 = \dots$
 $5 \cdot 4 = \dots$ $10 \cdot 5 = \dots$ $4 \cdot 5 = \dots$
 $6 \cdot 2 = \dots$ $4 \cdot 4 = \dots$

0	6	12	15	16	20	21	27	32	45	50
Y	L	V	M	R	E	N	C	K	D	Ě

Na podzim můžeme sklízet _____.

27 Porovnej výsledky příkladů. **DŮ:**

$27 : 3$ $16 : 2$ $40 : 5$ $21 : 3$ $0 : 3$ $4 \cdot 0$
 $35 : 5$ $28 : 4$ $18 : 3$ $0 : 5$ $15 : 5$ $6 \cdot 2$
 $8 : 4$ $20 : 5$ $24 : 4$ $24 : 3$ $3 \cdot 3$ $2 : 2$
 $10 : 2$ $9 : 3$ $18 : 2$ $14 : 2$ $9 \cdot 4$ $32 : 4$

ŠK. SEŠIT:

Vypočítej řetězce.

$45 + 1 + 46 + 10 + \dots + 8 + \dots - 3 + \dots - 7 + \dots + 5$
 $18 + 3 + \dots - 3 + \dots + 30 + \dots - 8 + \dots + 20 + \dots - 7$
 $53 + 10 + \dots + 9 + \dots - 6 + \dots - 6 + \dots - 6 + \dots - 6$
 $66 + 7 + \dots + 0 + \dots - 5 + \dots - 9 + \dots - 4 + \dots + 3$
 $30 + 7 + \dots + 8 + \dots - 9 + \dots - 3 + \dots + 10 + \dots - 6$

Z trojic čísel sestav všechny příklady sčítání a odčítání.

20 50 30 98 8 90 48 20 68 7 14 21

PRV - UČ: str. 22:

3. LIDÉ A ČAS

ORIENTACE V ČASE A ČASOVÝ RÁD

Pokuste se vysvětlit, co znamenají následující slovní spojení, která občas slycháváte od svých rodičů nebo známých: *mařit čas (mrhat časem)*, *čas utíká (letí)*. Znáte i jiná slovní spojení se slovem *čas*?

Čas plyne pořád, nedá se zastavit.

Přesným určováním denní doby se lidé odpradáвна nezabývali. Rozlišovali pouze určitá období, která se během jejich života pravidelně opakovala, jako např. období sucha nebo období dešťů. Později se lidé začali porovnávat mezi sebou, jak rychle jsou schopni vykonat určitou činnost, a uvědomovali si potřebu přesného přístroje na měření času.

Porovnejte svou výkonnost. Vyzkoušejte si, kdo stihne za minutu udělat více dřepů.

Lidé začali měřit čas nejprve na dny a noci, které mohli lehce rozlišit a spočítat. Sledováním koloběhu ročních období dokázali dělit čas na měsíce a na roky.

Členění na roky, měsíce a dny znázorňuje kalendář.

stolní kalendář

plánovací kalendář

nástěnný kalendář

Sledujte data narození členů rodiny nebo jiné významné dny během roku. Určujte, v jakém ročním období se slaví.

Čas dnes dokážeme změřit s přesností na zlomky sekundy. Sledujeme ho na různých měřidlech.

• Jak nazýváme jednotlivé typy hodin a hodinek na obrázcích?

Čas měříme v hodinách (h), minutách (min) a sekundách (s).

Základní jednotkou času je 1 sekunda.

Převody jednotek času

$$1 \text{ h} = 60 \text{ min}$$

$$1 \text{ min} = 60 \text{ s}$$

Čas plyne hodinu za hodinou, minutu za minutou, stále rovnoměrně. Za námi leží minulost, kterou známe, před námi je budoucnost, kterou však můžeme pouze předvídat.

Vyprávějte, co jste dělali včera, co děláte teď a co asi budete dělat zítra.

PRV - UČ: str. 23:

JAK ŽILI LIDÉ DŘÍVE

pluh

kolovrátek
(nástroj pro
spřádání nití)

petrolejová lampa

starý gramofon

• Na obrázcích jsou předměty denní potřeby pro práci i zábavu, které užívali vaši předkové. Máte doma některé předměty připomínající život starších členů rodiny?

Generace našich předků se odpradáвна odlišovaly nejen používáním odlišných předmětů denní potřeby, ale i bydlením a způsobem života.

Prohlédněte si doma fotografie svých předků. Všimněte si, jak chodili oblečení, kde žili. Řekněte, čím se výrazně odlišovali od lidí žijících v dnešní době.

Od dob, kdy lidé stavěli svá první přístřeší, uplynulo mnoho času. Tehdy se lidé začali spolu dorozumívat, poznávat přírodu a snažili se jí využít pro svoji potřebu. V dávných dobách se živilo lovem divoké zvěře a sběrem bylin. Postupem času zdokonalovali svá obydlí, nástroje a předměty denní potřeby. Začali vyrábět i různé šperky.

Lidé uskutečňovali převratné objevy a vynálezy. Dnes se můžete dozvědět o životě v dávných dobách z vyprávění starších lidí nebo ze starých knih, fotografií a předmětů v muzeích a v knihovnách.

Kterí významní rodáci pocházejí z vašeho kraje? Čím se proslavili?

Svědectví práce našich předků se uchovalo nejen v písemných, ale i ve stavebních památkách. I dnes můžete navštívit řadu památných míst a dozvědět se něco víc o jejich historii.

Na historických jarmarech se můžete seznámit s lidovými zvyky a tradicemi, s řemesly, kterými se zabývali lidé již od pradávna.

- Které významné historické nebo kulturní památky se nacházejí ve vaší obci nebo v jejím nejbližším okolí?
- Myslíte, že je nutné památky uchovávat a nepoškozovat je? Proč?

PS, str. 25-26

3. NÁMĚTY K OPAKOVÁNÍ

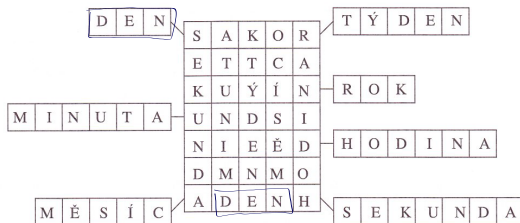
1. Jak je rozčleněn čas v kalendáři? Vyhledejte dny, kdy slavíte narozeniny a svátek.
2. Jaká měřidla času znáte? Popište, jak vypadají.
3. Vymenujte některé předměty denní potřeby, které používali naši předkové. Proč je nepoužíváme i my?
4. Kde se dnes můžete dozvědět něco víc o životě v dávných dobách? Co zajímavého jste se dozvěděli vy?

PRV - PS: str. 25:

3. LIDÉ A ČAS

Orientace v čase

1. Jak můžete měřit čas? Měřidla času jsou hodiny
Vyhleďte ve čtyřsměrce názvy různých časových úseků.

2. Na časové ose doplňte rok, kdy jste se narodili, a letošní rok (včetně data dnešního dne).

- a) Červeným puntíkem označte přibližně dobu, kdy se narodili vaši rodiče, modrým puntíkem, kdy se narodili prarodiče, Zeleným puntíkem označte dobu, kdy v budoucnu pravděpodobně začnete chodit do zaměstnání.
- b) Žlutě vyznačte na ose budoucnost, hnědou barvou minulost.

3. Přečtěte z Pavlových hodinek, kolik je hodin. Jdou jeho hodinky správně?

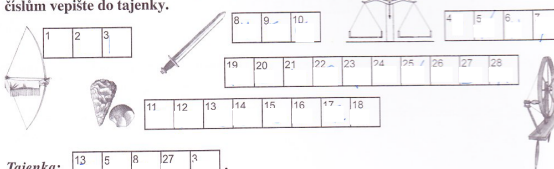
PRV - PS: str. 26:

Jak žili lidé dříve

1. Dopište, co víte o životě v dávných dobách.

Život v dávných dobách poznáváme z _____
 První lidé se živil _____ a bydleli v _____
 _____, bozději se naučili pěstovat _____
 a chovat _____. Bydleli v obydlích z _____
 Posledem času začali rozvíjet z kůže, dřevem _____

2. Pojmenujte předměty denní potřeby našich předků. Písmena odpovídající příslušným číslům vepište do tajenky.

Tajenka: 13 5 8 27 3

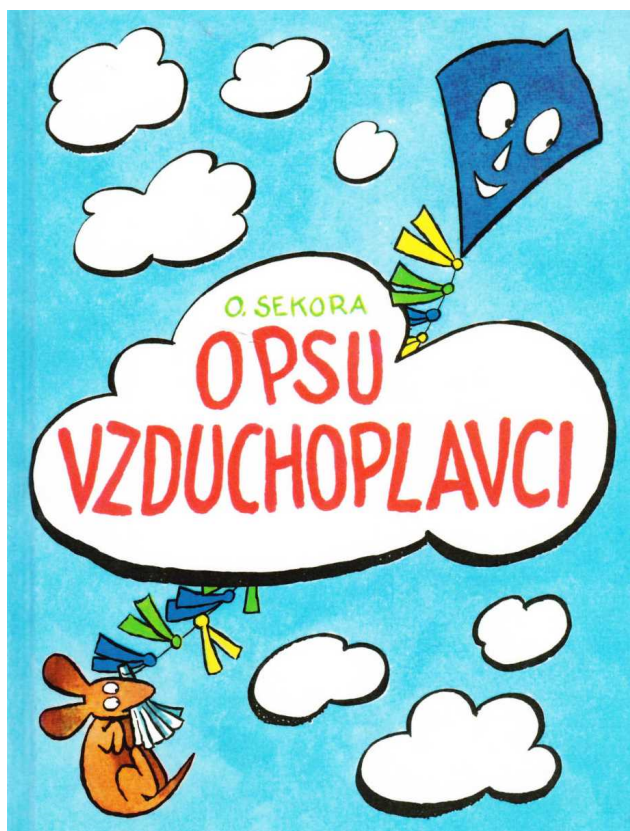
3. Jaké významné historické památky se nacházejí ve vaší obci (ve vašem kraji)?

4. Vybarvěte nádoby, které jsou stejné. Písmena tvoří tajenku.

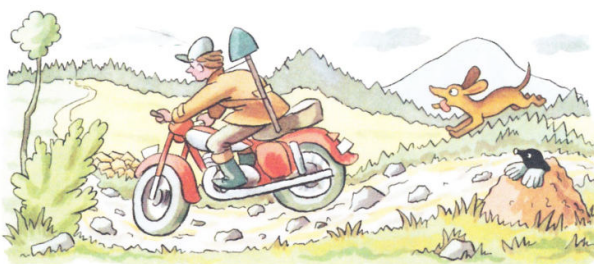
Tajenka: _____ zhotovoval hliněné nádoby.

5. Napište alespoň pět názvů řemesel, kterými se lidé zabývali odpradáva:

JAK CHLOUPEK POMÁHAL

„Haf, haf!“ Lidičky, uhněte! Copak nevidíte, že po pěšince jede Vaškův bratr Franta, a nevidíte, jak mu to skáče? A že Chloupek běží za ním? „Haf, haf,“ až za lesem se zastaví. Franta se tam s lopatou přidá k jiným a budou vyhazovat černou hlínu. Jiní zase budou nosit kameny a Chloupek je

bude „haf, haf,“ obskakovat, bude je tahat za kalhoty, aby se přece jen dověděl, do dělají. Oni ho budou jako vždycky odhánět. „Dáš pokoj! Nevíš, že děláme? Lehni!“ A Chloupek odskočí a opět nebude nic vědět.

„Jsem já to ale hloupý!“ řekl si konečně. „Vždyť já jsem na něco docela zapomněl.“ Zakýval ocasem třikrát shora dolů a na to smluvené znamení se před ním objevil žabák Skákal. „Poroučíš?“ a podíval se mu do očí. Hned se však zasmál. „Už vím, co chceš, Chloupku. Ty bys rád věděl, co tu dělají.“

Rybník dělají. A ne nový. Zde přece byl před časem také rybník. Vůbec tu bylo hodně vody. Nu a teď to všechno spravují. A až tu bude znovu voda, budeme se do ní stěhovat. Však už jsme si povídali, že nám pomůžeš, vid'?"

A skutečně, brzy nato byla tuň bývalého rybníka znovu napuštěná.

Vít si hrál s vlnkami na rybníku a na cestičce pochodoval, cap, cap, Skákal a s ním polovina žab. Stěhovali se do rybníka. Co všechno s sebou žáby nesly! Představte si, jedna šla s ledničkou, aby se jim v létě nekazilo jídlo. Jiná žába nesla kamínka, jiná malé hrnce. Všechno tak maličké, jako pro panenky. Jiné žáby nesly dětské knížky, hračky, ba i malý parníček. „Přece budou v rybníku také žabí děti,“ smál se žabák. „Celé mračno dětí.“

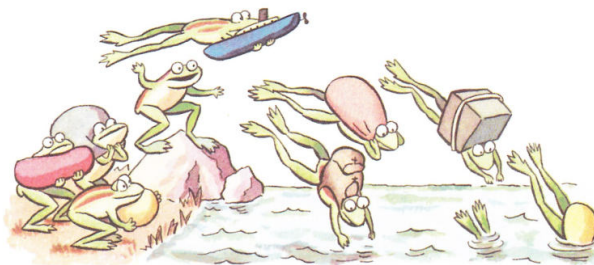
Chloupek hořel nadšením. Běhal a skákal okolo průvodu a dával dobrý pozor, aby na žáby nikdo nepřišel. „Haf, haf,“ štěkal na dvě houby, křemenáče, které zvědavě vykukovaly

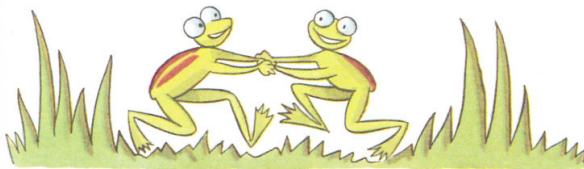
37

z trávy. „Haf, haf,“ štěkal na veverky, které poskakovaly po stromech. „Haf, haf,“ zaštěkal na divokého králíka, který jim splašeně vběhl do cesty. Ten se, popleta, tak polekal, že se překotil.

Ale pak se Chloupek rozběhl k rybníku. A tam se zarazil. Na hrázi stál Lojza s tlustou holí. „Lojzo, co tu děláš?“ vyrazil ze sebe Chloupek. „Hlídám náš rybník, aby do něho nikdo nevezl. A ty žáby do rybníka, Chloupku, také nepustím!“ Nato se Lojza rozkročil a už se na ně rozpřáhl. „Lojzo, co tě to napadá?“ skočil před něho Chloupek. „Žáby přece čistí vodu. A vůbec, jaký by to byl rybník bez žab? Jenže, podívej se honem, tam ti někdo strká nos do vody.“ Lojza se ohlédl a užasl. Malý pěkný srneček se přišel do rybníka napít. To byla krása. Lojza ani nedýchal. A Chloupek neštěkl, ba ani nezakňoural. Stál nehybně jako socha. Jen starý žabák seřadil potichu svoje žáby a šeptem jim zavelel: „Ted!“ A žáby jedna po druhé skákaly do vody, bez hluku, bez šplíchnutí,

38

a když se Lojza po nich ohlédl, nebylo po žábách už ani slechu ani vidu.

„Vidíš,“ řekl Chloupek. „Žáby zmizely. To se tě tak polekaly. Ony dobře vědí, že bys je zahnal!“

„To měly štěstí, že utekly,“ zasmál se Lojza. „Protože já bych je...“ a zamával klackem. Že se žáby do rybníka přece jen dostaly, to ho ani nenapadlo.

Nu a Chloupek běžel domů a po cestě si mával ocasem ze strany na stranu. To z radosti, že žábám tak pomohl.

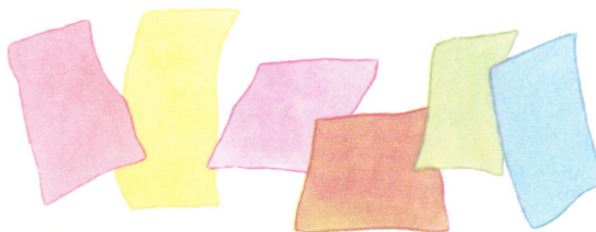

39

IVANKA USÍNÁ

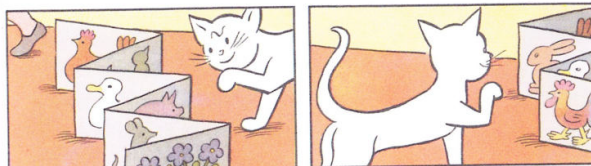
„Mami, kde spí vrána?“ – „Ivanko, na stromě.“ – „Mami, a kde spí elektrika?“ – „Ve vozovně.“ – „A mami, kam chodí spát letadlo?“ – „Do hangáru.“ – „Maminko, a kde spí raketa?“ – „Hm, raketa... Raketa. Kdyby raketa ležela v takové pěkné postýlce jako ty, Ivanko, tak by jistě v té postýlce spala a nevykládala by pořád. Víš co? Udělej to také tak. Zachumlej se, dělej raketu, která spí, a už mlč. Je pozdě. Dobrou noc!“

Ivanka chce panence ušít nové šaty. Výborně, Ivanko. Tady ti maminka vybrala několik ústřížků látek. Jestli pojmenuješ správně všechny barvy, můžeš si některou vybrat a maminka ti potom dá látku stejné barvy na celé panenčiny šaty.

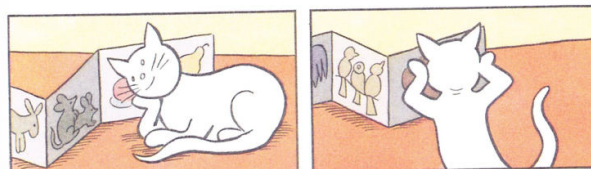

40

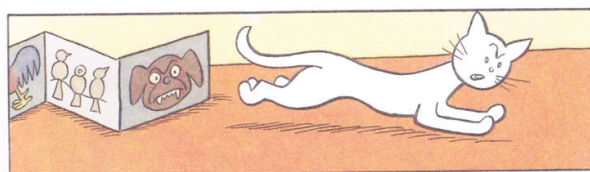
IVANKA ROZLOŽILA SVOJE OBRÁZKY

Kočka je našla. Jej, ty jsou hezké. Tolik zvířat! Je tam prasátko, jsou tam ptáci, ba i myši. Na všechny se podívám.

Jak bych si pochutnala. Takové milé myšičky. Neutečou! Ale najednou huuu! Chytila se za hlavu a polekala se. „Pes, pes!“ Cení zuby. Zachraň se, kdo můžeš. A kočka utekla.

41

VÍTE, ŽE JSME MĚLI DOMA HADA?

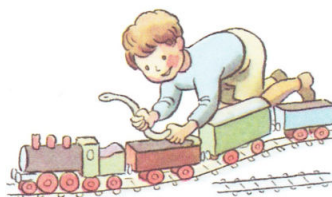

Takového hodného hada jsme měli. Vozil se ve vlaku, lezl mezi kolejemi, hrál nám dokonce cirkus. A vůbec s ním byla zábava. Náramně hodný had to byl. Za hlavou měl žluté měsíčky – vida, vy už víte, který to byl. Nu ovšem, byla to užovka. Ta vůbec není jedovatá, za hlavou má měsíček a nikomu nic neudělá. Ledaže byste vypadali jako

žába, to by vás možná snědla. Ale ani Emilka, ani Toník, ani vy se žábě nepodobáte, tak žádné strachy.

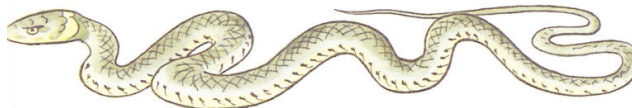
Přinesl jsem užovku v kapse svému synovi, takovému malému klukovi. Aby se nikdy hadů nebál. Jej, ten z ní měl radost. Hned si užovku vzal, a že ji povoží ve vlaku. Nacpal ji do nákladního vozu. Vlak se rozejel, drrrn, drrrn, ale užovka z vlaku sklouzla a šup, už se plazila mezi kolejemi. „Tati, had mně uteče,“ volal kluk. „Neuteče. Chyť ho!“ Tak kluk užovku dohonil a chytil ji pod skříň. Užovka se motala, otáčela se mu kolem ruky, kluk se smál, že ho to lechtá.

„Ve vlaku ti nepojede. Zahraj s ní raději cirkus!“ poradil jsem synovi.

42

On nám pak každý den hrál cirkus. Každý večer byl cirkusovým ředitelem, rozkládal rukama a hlásil nám, jaký bude program. To se ví, my jsme si sedli a byli jsme zvědaví. Kluk si třeba vzal polštář z gauče, posadil se na něj a „Hyjé, hyjé! Začíná krasojezdkyně!“ Jezdil na polštáři po světnici a najednou bác! Krasojezdkyně spadla. Ale z kluka byl v té chvíli šašek a začal dělat kotrmelce. Rum-bum, rum-bum, rum-bum, až narazil zase na polštář.

A teď, divte se, z polštáře se stal lev. „Pozor, já ho budu cvičit, protože jsem krotitel.“

Tak ho cvičil, ale když jsme dost netleskali, zavřel cirkus, a že už nebude hrát, a vracel nám vstupné. Ovšem jen prstem do dlaně.

Ale dnes ukazoval cvičeného hada. Motal si ho kolem krku, ukazoval, jak mu ovine obě ruce – a najednou se užovka ztratila. Byla docela pryč. „Kde je had? Kde jsi ho ztratil?“ ptali jsme se. „Kam vám, pane řediteli, utekl?“ Kluk stál jako zkoprnělý. Had nebyl nikde. A najednou mu užovka začala vylézat z rukávu! Napřed vystrčila hlavu, rozhlédla se a pak sklouzla na zem. My jsme byli jako u vyjevení.

„Vidíte, tu je!“ volal rozradostněný pan ředitel. „Pozor, teď bude krmení dravé zvěře.“

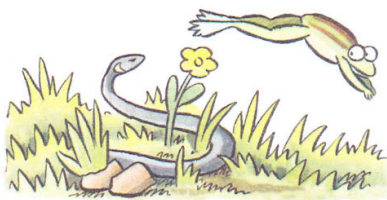
43

„Propánakrále, vždyť my jsme zapoměli dát užovce jíst!“ vyskočili jsme. Vždyť jsme zapoměli užovku nakrmit. A přece každé zvíře musí jíst. Tak jsme jí donesli kalíšek mléka, drobili jsme do něho housku, skákali jsme před užovkou jako žáby, aby dostala chuť, ale kdepak. Nic.

„Milá užovko, ty bys nám takhle umřela hlady. Ty u nás nechceš jíst, vid? Ty bys raději, kdybychom tě pustili, vid?“ mluvili jsme do ní.

Ona si opravdu od nás nic nevezala. Tak jsme ji druhý den pustili do trávy, kde byly žáby, kobylky a broučci. Užovka si tam vyhledá, na co bude mít chuť. Nu, a mohu vám říci, že náš kluk se od té doby žádných hadů nebál.

44

BROUK PYTLÍK A FERDA MRAVENEK

45

JAK BROUČCI VYTRESTALI LENOCHA

„To budou všichni koukat, co si teď vystavíme,“ chlubili se broučci. „Protože my jsme ta nejlepší pracovitá parta. Když se do něčeho dáme, tak nám práce jen letí od ruky.“

Ale co to? Někdo leží v cestě. Slimák! „Slimáčku, ty jsi hodný. Vid', že nám uhneš.“ Ale slimák že ne. Jemu do toho nic není, že jdou do práce. „A nechte mne spát!“

„No počkej, ty jeden. Když jsi takový lenoch, tak ti ukážeme.“ Hup, nadhodili si ho a zamířili rovnou k vodě. „Jeje,

to je dobře,“ pochvaloval si slimák, „že mne nesou. Vůbec se nebudu namáhat a hned budu na jiném místě.“ Bác! Když se po chvíli vzpamatoval, byl opravdu na jiném místě.

46

NAD OBRÁZKEM ZIMNÍCH HOSTÍ

Už má Ivanka zase nový obrázek v knize. Je na něm vidět, jak někdo v zimě nasypal ptáčkům za okno zrní a oni se teď slétají na jídlo. „Jejej, Povídálku, tolik ptáčků je na obrázku. Vid', že mně budeš o nich vykládat. Víš, já jsem ještě malá, ale všechny bych je už chtěla znát,“ prosila pěkně Ivanka.

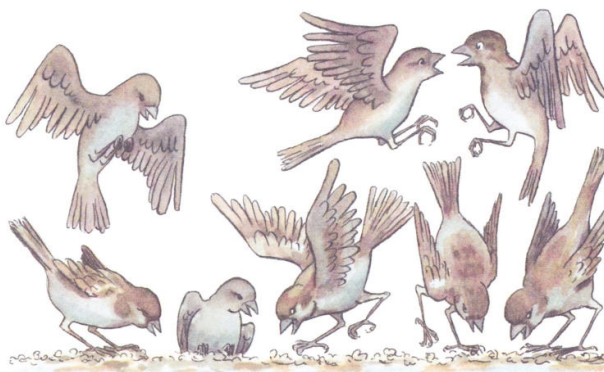
Sláva, Povídálek si už chodí volně po knize. Maminka jistě pověděla Ivance, jak to v zoologické zahradě vypadá. Tím ho, chudáčka, vysvobodila z tygří klece, kde jste ho před několika stránkami viděli. „To víš, že ti budu vykládat. Obrázku, ožij!“ řekl Povídálek. Mávl rukama a v tu chvíli nastalo velké hemžení. Ptáci na obrázku začali lítat, strkat se a křičet. „Koukej na ně, Ivanko. Ti, co se nejvíc perou a co nejvíc rámusí, to jsou vrabci.“

Vtom frr, frrr, na jídlo přiletěli nějací uhlazení chlapíci. Nazelenalí, baculatí, se žlutým pírkem v křídle. „Ááá, pěkně vítám, páni zvonci. To jsou k nám hosti. Proč nám hned nezazvoníte cililink, cililink? Aha! Vy až na jaře. Ale pozor, Ivanko, ticho. Přiletěl pěnkaváček.“ Ivanka ani nedýchala. „Vidíš ho? Jaké má načervenalé břicho a namodralou hlavíčku? Takový pěkný hezounek je to. Nepoplašme ho. Jen

47

aby mu vrabci něco nechali. Ať se u nás aspoň trochu nají, když sem tak málokdy přijde. Víš, on se trochu stydí. Nechce se prát s vrabci, tak raději chodí sám po silnici a volá na všechny strany ‚Pink, pink! Pink, pink!‘ Jako by vůbec ani v zimě neměl hlad.“

48

Jenže vtom se to všechno za oknem pomíchalo, vrabci povyskočili, zamávali křídly a pěnkaváček uletěl. Nahoře se nad nimi někdo pověsil hlavou dolů. Sýkorka. A hned klov, klov, do slaniny, která tam nahoře visela na hřebíku. Klov, klov. Pořád se přitom ohlížela. Chvilku neposeděla. Jistě by se nikdo jiný na takovém hřebíku nedovedl udržet, jen sýkorka.

To se Ivanka rozesmála. Sýkorka se točila jako nějaký cirkusák. Ivanka se smála, až se zajíkala. Ale když se při té podívané rozchechtali i vrabci, sýkorka se lekla, mrskla křídly a frnk, už byla pryč, a s ní všechn život. Na stránce zůstal zase jen nehybný obrázek.

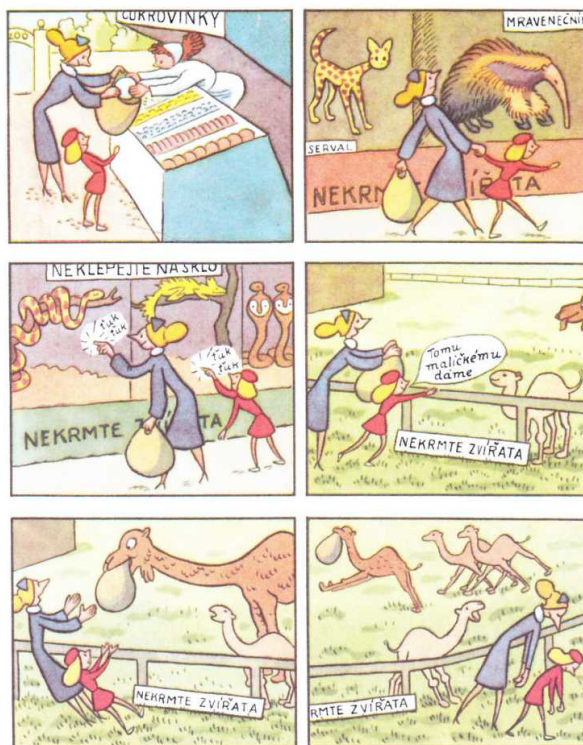
„To je škoda,“ vzdychla Ivanka, když kouzlo zmizelo. „Takové to bylo hezké! Už mně teď, Povídálku, neukážeš žádné ptáčky?“

„Ale ukáži, Ivanko. Nové, docela jiné ptáčky. Počkej, až přijdeme na obrázek parku. Pak zase máchnu rukama a zavedu tě tam. A uvidíš, budeme je tam krmit z ruky!“

49

CHTĚLY KRMIT V ZOO

50